

สารนำรัฐ “การให้ความช่วยเหลือนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ในระหว่างการศึกษา”

เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่กฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2561 ทุกระดับ ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ให้จัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษา และทักษะชีวิตให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนนักศึกษา การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น พัฒนาทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาวะทางเพศ และมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องเพศ โดยมีสาระสำคัญ คือ ห้ามสถานศึกษาไล่นักเรียนออกจากสถานศึกษา หากเกิดการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร หรือ ท้องในวัยเรียน โดยจัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง โดยอนุญาตให้นักเรียนหรือนักศึกษา หยุดพักการศึกษาในระหว่างการศึกษา ตั้งครรภ์ การคลอดและหลังคลอดเพื่อดูแลบุตร ตามความเหมาะสม และจัดการเรียนการสอน ให้เกิดความยืดหยุ่นตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษา โดยร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ซึ่งปกครองดูแลนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ในการให้ความช่วยเหลือและสร้างความเข้าใจสำหรับการอยู่ร่วมกับสังคม

นอกจากนี้ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 มีการออกกฎกระทรวง กำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 เพิ่มเติม ระบุว่า สถานศึกษาที่มีนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์อยู่ในสถานศึกษา ต้องไม่ให้นักเรียนหรือนักศึกษานั้นออกจากสถานศึกษาดังกล่าว เว้นแต่เป็นการย้ายสถานศึกษาตามความประสงค์ของนักเรียนหรือนักศึกษานั้น

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ให้ความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ตั้งครรภ์ในระหว่างการศึกษา โดยอนุญาตให้นักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่องหรือนักศึกษาสามารถดำเนินการขอพักการศึกษาในระหว่างการศึกษาตั้งครรภ์ การคลอดและหลังคลอด เพื่อดูแลบุตร ตามความเหมาะสมได้ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจัดให้มี ศูนย์การเรียนรู้ และให้คำปรึกษา จำนวน ๓ แห่งเรียนรู้ ได้แก่ 1) ศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ บริการข้อมูลการเลี้ยงลูกที่ถูกต้อง มีห้องสำหรับปั๊มนม ดูแลแก้ไขปัญหาการให้นมแม่ และอาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตพัฒนาผลงานวิชาการ วิจัย นวัตกรรมด้านการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ดำเนินการโดยคณะพยาบาลศาสตรวิชาการ วิจัย นวัตกรรมด้านการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ดำเนินการโดยคณะพยาบาลศาสตรวิชาการ 2) ศูนย์ให้คำปรึกษา ตั้งอยู่ที่ อาคาร 2 ชั้น 3 ห้องเลขที่ 237 ดำเนินการโดยกองพัฒนานักศึกษา ร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ เพื่อบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และ 3) ศูนย์ให้คำปรึกษา SDU Wellness Center ที่ดำเนินการโดยคณะครุศาสตร์

โดยวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ และให้คำปรึกษาทั้ง ๓ ศูนย์นั้น เพื่อให้ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

กฎกระทรวง

กำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษา
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้สถานศึกษาแต่ละประเภทดังต่อไปนี้ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์
ในวัยรุ่น

- (๑) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับ ดังต่อไปนี้
 - (ก) ระดับประถมศึกษา
 - (ข) ระดับมัธยมศึกษา
- (๒) สถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาตามหลักสูตร ดังต่อไปนี้
 - (ก) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 - (ข) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 - (ค) ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ
- (๓) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๓ ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ (๑) (ก) และ (ข) และ (๒) (ก) จัดให้มีการเรียนการสอน
เรื่องเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน โดยมีเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้
ในเรื่องเพศที่ครอบคลุมถึงพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล
พฤติกรรมทางเพศ สุขภาวะทางเพศ และมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องเพศ
รวมทั้งสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ให้ความสำคัญกับความ
หลากหลายและความเสมอภาคทางเพศ

ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ (๑) (ก) และ (ข) และ (๒) (ก) จัดให้มีการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับประสิทธิผลของการเรียนการสอนตามวรรคหนึ่งอย่างเป็นระบบ และให้เป็นส่วนหนึ่งของการวัดผลการศึกษา

ข้อ ๔ ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ (๒) (ข) และ (ค) และ (๓) จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักศึกษา โดยสอดคล้องกับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องเพศตามข้อ ๓ วรรคหนึ่ง และจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ตามที่สถานศึกษาดังกล่าวกำหนด

ข้อ ๕ ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถ มีทัศนคติที่ดี และมีทักษะการสอนที่เหมาะสม รวมทั้งเข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้ของนักเรียนหรือนักศึกษาแต่ละระดับที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่นักเรียนหรือนักศึกษา

ในกรณีที่สถานศึกษาตามข้อ ๒ มีผู้สอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาไม่เพียงพอ ให้สถานศึกษานั้นประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการสอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อขอรับการสนับสนุนหรือทำหน้าที่เป็นผู้สอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาดังกล่าวให้เหมาะสมและเพียงพอ

ข้อ ๖ ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ (๓) พัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ หรือคณะหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้และสามารถสอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต และให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๗ สถานศึกษาตามข้อ ๒ ที่มีนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์อยู่ในสถานศึกษา ต้องไม่ให้นักเรียนหรือนักศึกษานั้นออกจากสถานศึกษาดังกล่าว เว้นแต่เป็นการย้ายสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) อนุญาตให้นักเรียนหรือนักศึกษาดังกล่าวหยุดพักการศึกษาในระหว่างการตั้งครรภ์ การคลอด และหลังคลอดเพื่อดูแลบุตร ตามความเหมาะสม และจัดการเรียนการสอนให้เกิดความยืดหยุ่นตามศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

(๒) จัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาตามข้อ ๕ โดยร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ซึ่งปกครองดูแลนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ในการให้ความช่วยเหลือและสร้างความเข้าใจสำหรับการอยู่ร่วมกับสังคม ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์

เพื่อประโยชน์ในการจัดระบบตามวรรคสอง ให้สถานศึกษาจัดให้มีช่องทางหรือวิธีการที่หลากหลายในการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภรณ์ รวมทั้งประสานงานและร่วมมือกับแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรม หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภรณ์

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องส่งต่อนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภรณ์ให้ได้รับการอนามัย การเจริญพันธุ์หรือการจัดสวัสดิการสังคม ให้สถานศึกษาตามข้อ ๒ จัดให้มีระบบการส่งต่อโดยประสานกับสถานบริการหรือหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภรณ์นั้นได้รับการอนามัย การเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

กำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษา
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษา และการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ สถานศึกษาตามข้อ ๒ ที่มีนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์อยู่ในสถานศึกษา ต้องไม่ให้นักเรียนหรือนักศึกษานั้นออกจากสถานศึกษาดังกล่าว เว้นแต่เป็นการย้ายสถานศึกษา ตามความประสงค์ของนักเรียนหรือนักศึกษานั้น”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

เอนก เหล่าธรรมทัศน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ตรีณัฐ เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันพบว่ามึนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรรค์ถูกสถานศึกษาให้ย้ายสถานศึกษาโดยมิได้สมัครใจ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อเป็นการคุ้มครองวัยรุ่นซึ่งตั้งครรรค์ขณะที่เป็นนักเรียนหรือนักศึกษาให้มีสิทธิได้รับการศึกษาในสถานศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่องตามความประสงค์ของนักเรียนหรือนักศึกษานั้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้